

Vì “Trẻ em là tương lai của nước nhà” nên ở Việt Nam hằng năm có nhiều ngày lễ dành cho trẻ em. Trong số đó những ngày nghỉ hè là được yêu thích hơn cả. Và cứ đến đầu tháng 9 thì năm học mới lại bắt đầu.

Ở mỗi quốc gia, một năm học mới bắt đầu vào các thời điểm khác nhau. Ở Việt Nam ngày nhập học là ngày 5 tháng 9. Khi tôi còn nhỏ tôi chẳng băn khoăn gì cả, cứ đúng ngày 5 tháng 9 là quay lại trường tiếp tục học tập. Nhưng bây giờ nếu thử ngẫm nghĩ một chút, tôi mới thấy ngày này là 1 ngày kỷ niệm có nhiều ý nghĩa đối với lịch sử giáo dục Việt Nam.

Ngày xưa thì việc chọn ngày tựu trường là bất kỳ ngày nào trong tháng 9 cũng được. Tùy theo kế hoạch của từng trường mà ngày khai trường có thể tổ chức vào một ngày nào đó đầu tháng 9. Tuy nhiên, sau 1975, các trường học từ cấp tiểu học đến trung học, đều phải tổ chức khai giảng cùng một lúc vào ngày 5 tháng 9. Sớm hơn một chút cũng không thể mà trễ hơn một chút cũng không được.

Thực ra là vì ngày 2 tháng 9 là ngày tuyên ngôn độc lập, rồi đến ngày 3 tháng 9 là kỷ ngày mất của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cho nên nếu chọn ngày tựu trường là ngày 1 tháng 9 thì việc các em đi học sẽ không được liên tục. Hơn thế nữa vào ngày 5 tháng 9 năm 1946, ngày khai trường đầu tiên của nước Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa, mặc dù nước ta vừa mới độc lập, dù rất bận rộn Bác Hồ vẫn dành thời gian viết thư động viên khuyến khích tập thể giáo viên và các em học sinh nhân năm học mới, đây là cũng là một lý do để mỗi năm bộ giáo dục và đào tạo lại quyết định chọn ngày 5 tháng 9 là ngày khai trường.

Đối với tôi, ngày này không chỉ thích hợp với các em học sinh mà còn phù hợp cho các bậc phụ huynh. Hai ngày lễ 2 và 3 tháng 9 có lẽ là những ngày vui vẻ cho cả gia đình. Các bậc cha mẹ vì ai cũng muốn con mình sẽ học giỏi hơn nhiều vào năm học mới nên dắt díu con cái đi sắm sửa dụng cụ học tập, đặc biệt là các nhà sách và các siêu thị đông nghìn nghịt. Cứ mỗi lần nhìn những hiệu sách huyền ảo vào dịp này, tôi chắc chắn sẽ thấy nao nao nhớ lại những ngày còn đi học.